

Gezamenlijke verklaring voor duurzamer inkopen in ziekenhuizen

Zoals blijkt uit een studie van Health Care Without Harm die in 2019 werd gepubliceerd¹, maar ook uit **Operatie Nul, een studie gepubliceerd in 2025², heeft de Belgische gezondheidszorgsector een aanzienlijke koolstofvoetafdruk**: 5% van de broeikasgasemissies in ons land is afkomstig van de zorgsector. En als er niets wordt ondernomen, zouden deze emissies tegen 2050 met 61% kunnen toenemen. De aankopen van ziekenhuisinstellingen dragen hier in grote mate toe bij en hebben dus een aanzienlijke impact op het milieu en de samenleving.

Geconfronteerd met de uitdaging van duurzaamheid erkennen wij de essentiële rol van zorginstellingen als motoren van verandering.

Wij, de Brusselse ziekenhuizen, leden van GIBBIS, engageren ons om duurzame ziekenhuizen te worden.

Deze verklaring volgt op de uitvoering van het project Greening the Brussels healthcare sector, waaraan vijf Brusselse ziekenhuizen (CHIREC, het UMC Sint-Pieter, de Europa Ziekenhuizen, de Cliniques universitaires Saint-Luc en de Iris Ziekenhuizen Zuid) deelnamen met de steun van Health Care Without Harm.

Onze oproep tot transparantie over essentiële en nuttige informatie voor duurzame aankopen

Als zorginstellingen willen we de meest duurzame producten promoten in onze faciliteiten. **We roepen leveranciers daarom op om transparanter te zijn over hun producten en meer belangrijke informatie te delen (zie bijlage).**

Een betere samenwerking met leveranciers zou onze instellingen in staat stellen duurzamer in te kopen en zo bij te dragen aan :

- Grotere patiëntveiligheid ;
- Een betere kwaliteit van zorg ;
- Een vermindering van de ecologische, sociale en maatschappelijke effecten.

Door meer samen te werken en meer informatie te delen over de duurzaamheid van hun producten, worden leveranciers echte partners voor ziekenhuizen en versterken ze zo hun langdurige relaties, die voor iedereen gunstig zijn.

Gelet op de Europese regelgeving, die steeds strenger zal worden, zullen leveranciers vroeg of laat hun duurzaamheidsimpact beter moeten meten en communiceren. In afwachting daarvan willen wij voorrang geven aan leveranciers die de voor duurzame aankopen essentiële en nuttige informatie met ons delen.

¹ <https://noharm-global.org/documents/appendix-c-health-care-emissions-national-snapshots>

² Operation Zero: eerste stap naar de vergroening van de gezondheidszorg! - OpenFed

Onze oproep tot mobilisatie

Om onze doelstellingen op het vlak van duurzame aankopen te bereiken, is het noodzakelijk dat wij onze leveranciers aantonen dat er een sterke marktvraag bestaat, met name dat ook andere zorginstellingen gelijkaardige informatiebehoeften hebben om hun duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren.

Met deze gezamenlijke verklaring roepen wij andere Belgische en Europese ziekenhuizen op tot mobilisatie om een grootschalige beweging op gang te brengen. Wij willen een krachtig signaal aan de markt geven:

Gezamenlijk zullen we steeds veeleisender worden op het gebied van de duurzaamheidscriteria van onze toekomstige aankopen.

Wij roepen alle zorginstellingen op deze gezamenlijke verklaring te ondersteunen en zo van leveranciers meer transparantie te eisen over de impact van hun producten op het milieu. Meer samenwerking en een beter begrip van de uitdagingen tussen ziekenhuizen en leveranciers zouden bijdragen tot een duurzamere gezondheidszorgsector.

Bijlage : Belangrijke informatie voor duurzaam inkopen

We willen onze leveranciers de informatie bieden die ze nodig hebben om de duurzaamheid van hun producten te beoordelen. Deze moeten betrouwbaar, controleerbaar en begrijpelijk zijn voor onze inkopers en onze inkoopcentra.

Productsamenstelling en aanwezigheid van schadelijke en gevaarlijke stoffen : Er moet een lijst van alle productcomponenten beschikbaar zijn (van verpakking tot inhoud). Elke aanwezigheid van schadelijke of gevaarlijke stoffen in de producten moet worden vermeld (zie Lijst van zorgwekkende chemische stoffen voor de Europese gezondheidszorg³). Leveranciers moeten de essentiële aard van een schadelijke stof geldig kunnen rechtvaardigen als ze deze niet uit hun product kunnen verwijderen.

Traceerbaarheid en oorsprong : Vermeld in de mate van het mogelijke de geografische oorsprong, de duurzaamheid van de grondstoffen (uitputting van de hulpbronnen), de monitoring en controle van de producten vanaf de bron tot de levering.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid : Informeer over praktijken op het gebied van maatschappelijke verantwoordelijkheid (veiligheid, arbeidsomstandigheden en lonen, enz.) en inspanningen om gelijkheid en diversiteit te bevorderen. Leveranciers zullen moeten aantonen dat zij voldoen aan de minimale arbeidsnormen die zijn vastgesteld door de Internationale Arbeidsorganisatie.⁴

Productie- en fabricagenormen : Vermeld de productie- en fabricagenormen, zoals labels, milieucertificeringen (zoals ISO 14001) en milieuvriendelijke productiepraktijken die worden gebruikt.

Levensduur, verpakking en afvalbeheer : Informeer of het product en de verpakking herbruikbaar, herstelbaar of herproduceerbaar zijn en wat hun levensduur is. Leveranciers moeten beste praktijken uitwisselen op het gebied van het beheer van afgedankte producten, afvalbeheer en de maatregelen die moeten worden genomen volgens de geldende regelgeving.

Levenscyclusanalyse (LCA): Zorg voor een levenscyclusanalyse, als en alleen als deze onafhankelijk wordt uitgevoerd en waarvoor de aannames volledig moeten worden onderbouwd. Alleen LCA's op basis van volledige, betrouwbare, verifieerbare en vergelijkbare informatie, in overeenstemming met een gedetailleerd protocol, kunnen nuttig zijn om inzicht te krijgen in de milieueffecten van een product. LCA's zijn per definitie alleen geldig voor het systeem dat wordt geanalyseerd en kunnen niet zomaar worden geëxtrapoleerd.

³ Uitsluiting Lijst van zorgwekkende chemische stoffen voor de Europese gezondheidszorg | HCWH , 2021

⁴ <https://1819.brussels/subsides/intervention-dans-le-cadre-du-label-social-belge>

De ondertekenaars

Philippe El Haddad, Algemeen Medisch Directeur
Benôît Debande, Algemeen directeur administratie
en financiën

Christophe Soil, Algemeen Directeur

Peter Fontaine, Algemeen directeur en Afgevaardigd
bestuurder

Caroline Franckx, Algemeen Directrice

Philippe Leroy, Afgevaardigd bestuurder

Alexandre Deschuymere, Algemeen
Directeur

Catherine Goldberg, Algemeen Directrice

Renaud Witmeur, Algemeen Directeur

Laurence Fetu, Algemeen Directrice

Isabelle Coune, Afgevaardigd bestuurder

Alban Antoine, Algemeen directeur

Vincent Dubois, Algemeen directeur

Laurence Fetu, Algemeen directrice

Sandrine Paquay, Afgevaardigd bestuurder

Anne-Marie Descamps, Algemeen Directrice

Fanny Saporito, Directrice

Candice Adam, Administratief en financieel directeur